

Art. 19. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, sprzeczne z niniejszą ustawą, a w szczególności art. 11 i 32-34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1923 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382) oraz przepis art. 18 ust. 1 lit. b) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 198).

Art. 20. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom Administracji Publicznej i Zdrowia w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Pracy i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 21. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Administracji Publicznej: *Wł. Wołski*

Minister Zdrowia: *T. Michejda*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Dąb-Kociol*

175

U S T A W A

z dnia 7 kwietnia 1949 r.

o przekazaniu Ministrowi Oświaty zakresu działania Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą.

Art. 1. Zakres działania i uprawnienia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, dotyczące spraw opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą od lat trzech do osiemnastu włącznie, przechodzą na Ministra Oświaty, w szczególności zaś przewidziane w następujących ustawach i rozporządzeniach:

- 1) w ustawie z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr 92, poz. 726, z 1924 r. Nr 56, poz. 576, z 1932 r. Nr 94, poz. 803, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1947 r. Nr 65, poz. 389);
- 2) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. w sprawie wykonywania opieki społecznej nad obywatelami polskimi, którzy w żadnej gminie Rzeczypospolitej Polskiej nie mają prawa do opieki trwałej, oraz ponoszenia wynikających stąd kosztów (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 56, poz. 576 i z 1947 r. Nr 65, poz. 389);
- 3) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o rozgraniczeniu obowiązków opiekuńczych związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 232);
- 4) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 56);
- 5) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr 40, poz. 354 i z 1928 r. Nr 38, poz. 359);
- 6) w ustawie z dnia 6 maja 1920 r. w sprawie publicznej opieki nad kalekami (Zb. u. prusk. str. 280);
- 7) w ustawie z dnia 2 lipca 1900 r. o opiekuńczym wychowaniu nieletnich (Zb. u. prusk. str. 264) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektó-

rych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976).

Art. 2. Uprawnienia i obowiązki władz administracji ogólnej I i II instancji w zakresie opieki społecznej, przewidziane w ustawach i rozporządzeniach, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy, przechodzą w sprawach, dotyczących opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą od lat trzech do osiemnastu włącznie, na władze szkolne (inspektoraty szkolne, kuratoria okręgów szkolnych).

Art. 3. Z zakresu działania Rady Opieki Społecznej przy Ministrze Pracy i Opieki Społecznej wyłącza się sprawy opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą w wieku od lat trzech do osiemnastu.

Art. 4. Minister Pracy i Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia w porozumieniu z Ministrem Oświaty przekazać mu swoje uprawnienia, dotyczące spraw opieki społecznej nad dziećmi poniżej ukończonych lat trzech.

Art. 5. 1. Ustawa niniejsza nie narusza uprawnień Ministra Zdrowia w zakresie spraw zdrowia, związanych z rozwojem dzieci i młodzieży, jak również w zakresie organizacji, prowadzenia i nadzoru nad zakładami leczniczymi i leczniczo-wychowawczymi.

2. Nadzór nad nauczaniem i wychowaniem w zakładach, wymienionych w ust. 1, należy do Ministra Oświaty.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Oświaty i Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Oświaty: *St. Skrzeszewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

176

U S T A W A

z dnia 7 kwietnia 1949 r.

o podwyższeniu i zmianie przeznaczenia grzywien nakładanych przez sądy dyscyplinarne izb lekarskich, lekarsko-dentystycznych i aptekarskich.

Art. 1. W wymienionych niżej przepisach wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 ust. (2) ustawy z dnia 15 marca 1934 r.

o izbach lekarskich (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 275) w zdaniu pierwszym kwotę: „500 zł“ zastępuje się kwotą: „500.000 zł“, a zdaniu drugiemu nadaje się brzmienie:

„Grzywny wpływają do Skarbu Państwa z przeznaczeniem na stypendia bezzwrotne dla młodzieży, studiującej na wydziałach lekarskich szkół akademickich“;

2) w art. 21 ust. (2) ustawy z dnia 11 stycznia 1933 r. o izbach lekarsko-dentystycznych (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 33) w zdaniu pierwszym kwotę: „500 zł“ zastępuje się kwotą: „500.000 zł“, a zdaniu drugiemu nadaje się brzmienie: „Grzywny wpływają do Skarbu Państwa z przeznaczeniem na stypendia bezzwrotne dla młodzieży, studiującej na wydziałach (oddziałach i studiach) stomatologicznych szkół akademickich“;

3) w art. 24 ust. (2) ustawy z dnia 15 czerwca 1939 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 346) w zdaniu pierwszym kwotę: „500 zł“ zastępuje się kwotą: „500.000 zł“, a zdaniu drugiemu nadaje się brzmienie: „Grzywny wpływają do Skarbu Państwa z przeznaczeniem na stypendia bezzwrotne dla młodzieży,

studiującej na wydziałach farmaceutycznych szkół akademickich“.

Art. 2. Podwyższenie grzywien, określone w art. 1, ma zastosowanie również przy nakładaniu przez sądy dyscyplinarne izb lekarskich, lekarsko-dentystycznych i aptekarskich grzywien za czyny, popełnione po dniu 1 września 1939 r.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Zdrowia w porozumieniu z Ministrami Oświaty i Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Zdrowia: *T. Michejda*

Minister Oświaty: *St. Skrzyszewski*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

177

U S T A W A

z dnia 7 kwietnia 1949 r.

o likwidacji analfabetyzmu.

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. W celu likwidacji analfabetyzmu, będącego spuścizną rządów burżuazji i obszarnictwa oraz zaporą na drodze Polski Ludowej do pełnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego Narodu, wprowadza się społeczny obowiązek bezpłatnej nauki dla analfabetów i półanalfabetów.

Art. 2. Za analfabetów w rozumieniu niniejszej ustawy uważa się osoby, nie umiejące czytać i pisać, za półanalfabetów — osoby, posiadające umiejętność czytania, lecz nie umiejące pisać.

Art. 3. Obowiązek, określony w art. 1, rozciąga się na wszystkich analfabetów i półanalfabetów w wieku od 14 do 50 roku życia.

Art. 4. Ustanawia się powszechny obowiązek pełnienia społecznej służby walki z analfabetyzmem.

R o z d z i a ł 2.

Organizacja walki z analfabetyzmem.

Art. 5. Do kierowania całokształtem prac w zakresie zwalczania analfabetyzmu powołuje się Pełnomocnika Rządu do walki z analfabetyzmem.

Art. 6. Prezes Rady Ministrów na podstawie uchwały Rady Ministrów mianuje i odwołuje Pełnomocnika Rządu.

Art. 7. Do zakresu działania Pełnomocnika Rządu należy w szczególności:

- 1) kierowanie i koordynowanie działalności władz państwowych i samorządowych oraz organizacji społecznych w zakresie walki z analfabetyzmem;
- 2) ustalanie w porozumieniu z Ministrem Oświaty programów nauczania, czasu trwania nauki oraz zasad organizowania kursów i zespołów dla analfabetów i półanalfabetów;
- 3) organizowanie społecznej służby walki z analfabetyzmem;
- 4) zarządzanie rejestracji analfabetów i półanalfabetów oraz nadzór nad jej przeprowadzaniem;
- 5) mianowanie i odwoływanie wojewódzkich pełnomocników oraz sprawowanie nadzoru nad ich działalnością.

Art. 8. Pełnomocnikowi Rządu oraz podległym mu wojewódzkim i powiatowym pełnomocnikom może na określony czas przekazać Minister Oświaty niektóre uprawnienia władz szkolnych, a Minister Administracji Publicznej za zgodą Rady Państwa — niektóre uprawnienia władz administracji ogólnej w zakresie nadzoru nad wydatkami związków samorządu terytorialnego na cele oświatowe i opieki społecznej.

Art. 9. Do zakresu działania wojewódzkiego pełnomocnika do walki z analfabetyzmem należy:

- 1) kierowanie i koordynowanie na obszarze województwa działalności władz państwowych i samorządowych oraz organizacji społecznych w zakresie walki z analfabetyzmem;
- 2) pełnienie czynności zleconych przez Ministra Oświaty i Ministra Administracji Publicznej (art. 8) oraz czynności zleconych przez Pełnomocnika Rządu;
- 3) mianowanie i odwoływanie powiatowych pełnomocników oraz sprawowanie nadzoru nad ich działalnością.

Art. 10. Do zakresu działania powiatowego pełnomocnika do walki z analfabetyzmem należy:

- 1) kierowanie i koordynowanie na terenie powiatu działalności władz państwowych i samorządowych oraz organizacji społecznych w zakresie walki z analfabetyzmem;
- 2) pełnienie czynności, zleconych przez Ministra Oświaty i Ministra Administracji Publicznej (art. 3), jak również czynności zleconych przez Pełnomocnika Rządu oraz właściwego wojewódzkiego pełnomocnika;
- 3) kierowanie pracami gminnych komisji społecznych i ich nadzorowanie.

Art. 11. Budżet Pełnomocnika Rządu stanowi część budżetu Ministerstwa Oświaty.

Art. 12. Tworzy się następujące społeczne organy walki z analfabetyzmem:

- 1) Główną Komisję Społeczną do walki z analfabetyzmem, działającą przy Pełnomocniku Rządu;
- 2) wojewódzkie komisje społeczne, działające przy wojewódzkich pełnomocnikach;
- 3) powiatowe komisje społeczne, działające przy powiatowych pełnomocnikach;